

25.07.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**25 Temmuz 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

25 Temmuz 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bursa Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Dicle Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Hacettepe Üniversitesi Doğal Afetler Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Bilim Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Burs Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilgisayar Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği

Türkiye, hububat borsasına da talip

Tahıl koridoru anlaşması hububat sektörünün temsilcilerini mutlu etti. Yapılan anlaşmayla Türkiye'nin stratejik bir rol üstlendiğini dile getiren İHBİR Başkanı Kazım Taycı, bu işin ileride dünya hububat sektörünün borsasının İstanbul'da olmasına kadar gidebileceğini söyledi.

İstanbul Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İHBİR) gündemin önemli konularının başında gelen buğday üretimini yerinde incelemek için sahaya indi. Türkiye'nin buğday ambarı olarak bilinen Konya'nın Ereğli ilçesine çıkarma yapan İHBİR, başta üreticiler olmak üzere ilgili STK'lar ve kamu temsilcileriyle istişarelerde bulundu.

Ukrayna limanlarına sıkışmış olan 25 milyon ton tahılın sevkiyatı konusunda yapılan tahıl koridoru anlaşmasına değinen İHBİR Başkanı Kazım Taycı, şunları söyledi: "Tahıl koridorunun açılmasından dolayı memnuniyet duyuyoruz. Mersin Limanı, Afrika ve Ortadoğu ülkelerine yapılan ihracatta bir merkez haline gelmişti. İstanbul da bu anlaşmayla dünya hububat sektöründe stratejik bir rol üstlenmiş oluyor. Dünya buğday ihracat pazarının yüzde 30'unu Rusya ve Ukrayna üstleniyor. Bu da Türkiye'ye stratejik bir rol daha veriyor. Orta ve uzun vadede İstanbul'un küresel hububat fiyatlarının belirlendiği bir merkez olması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu iş ileride dünya hububat sektörünün borsasının İstanbul'da olmasına kadar gidebilir. Bunun için bu işin arkasında olmamız ve hatta lobi çalışmalarını yapmamız lazım."

Ambargonun kalkması ihracatta 3 milyar dolarlık fırsat yarattı

Gıdada en yüksek fiyatları gördüklerini belirten Taycı, yaşanabilecek en kötü senaryoları yaşadıklarını, bunun ilerisinin görülemeyeceğini kaydetti. Türkiye'nin bu yılki rekoltesinin yaklaşık 20 milyon ton olacağını ifade eden Taycı, kendi tüketim ihtiyacımız olan 20 milyon tonu karşılayacaklarını dile getirdi. Hububat, bakliyat, yağlı

tohumlar ve mamulleri sektörünün 2022'nin ilk yarısını yüzde 31,5 büyümeyle 5,44 milyar dolarla kapattığını söyleyen Taycı, "Bu yılı geçtiğimiz yıla göre yüzde 30 büyümeyle 12,5 milyar dolar seviyesinde tamamlamayı planlıyoruz" dedi.

Suudi Arabistan'ın uyguladığı amborgoyu kaldırmasına sevindiklerini vurgulayan Taycı "Suudi Arabistan'da 3 milyar dolarlık potansiyel var. 9 ila 12 aylık periyotta bu rakamı yakalarız. Bu pazar Türk ürünlerine oldukça aşina. Dolayısıyla tercih edilen bir ülkeyiz. Bu nedenle oldukça umutluyuz. Mısır hala bazı konularda direniyor. 3 aylık periyotta bu direniş ortadan kalkar. Suudi Arabistan ile ilişkimiz bu pazarı da olumlu anlamda tetikleyecek" ifadelerini kullandı.

"İşletme sermayeleri eridi finansmana erişemiyoruz"

Sektördeki en ciddi sorunun finansmana erişim olduğuna dikkat çeken Taycı, "Son 2 yılda işletme sermayesi ihtiyacımız 2,5 kat arttı. Emtia fiyatları yükseldi, lojistikte sıkıntılar oldu. Sadece enerji son 1 yılda TL bazında yüzde 330 arttı. Zamanında ürünü tedarik edemeyeceğimiz endişesini taşıdık. 2 bin ton stok tutarken 3 bin ton stok tutar hale geldik. Dolayısıyla bankalardaki limitlerimiz de eridi. Limitlerimizi güncelleyelim dediğimizde bankalar bize gülüyor. Onların da bazı konularda sıkıntıları var. Ancak finansmana erişim her geçen gün daha da zorlaşıyor" diye konuştu.

30 yıllık tarım politikasına ihtiyaç var

Rusya-Ukrayna savaşının tarımın ne kadar stratejik olduğunu tüm dünyaya gösterdiğini belirten İHBİR Başkanı Kazım Taycı, "Her şerde bir hayır vardır. Otorite ve kamuoyu bunu gördü. Bazı çalışmalar yapıldığı yönünde bilgiler alıyoruz. Ekili alanların yenilenmesi, bazı teşviklerin aynı yardımlar olarak düzenlemesi kulağımıza geliyor. Otoriteden beklentimiz, en azından 30-35 yıllık tarım stratejisini oluşturmaları yönünde. Hangi bölgelerde hangi topraklar en verimli üretilecek ürünlerin tespit edilmesi ve yönde düzenleme oluşturulması gerekiyor. Uzman sayısını artırmak ve sahada çalışmalarını sağlamamız, verileri çok iyi kullanmamız lazım. Bugüne kadar farklı teşvikler uygulandı. Ama tam anlamıyla nokta atışı yapılamadı. Sağlıklı üretim için planlamanın yanı sıra denetimin de yapılması önemli" diye konuştu.

Çiftçiler 3 yıldır para kazanıyor ama gelecekte endişeli

Ereğli'de görüştüğümüz çiftçiler, son 2-3 yıldır durumların iyi olduğunu vere para kazanabildiklerini söyledi. Ancak, sürdürülebilirlik açısından endişe duyduklarını kaydeden çiftçiler, sözlerini şöyle sürdürdü: "Çocuklarımız mutlu değil. Bu işi yapmak istemiyorlar. Her geçen gün tarımın geleceği umutsuzlaşıyor. Çiftçilikten her geçen yıl uzaklaşıyoruz. Türkiye'nin bir tarım politikası yok. Normalde buğday için verimli topraklarımıza mısır ekiyoruz. Toprağın verimi bozuluyor, fazladan sulama gerekiyor. Biz doğru politika olsun ve toprak ne istiyorsa onu ekelim istiyoruz. Devletin verdiği teşvikler yetmiyor."

Bakanlıktan 'Venezuela' açıklaması: Tarım için devlet adına arazi kiralanmayacak

Tarım ve Orman Bakanlığı, yurt dışında planlanan tarımsal yatırımlara ilişkin açıklamada bulundu. Bakanlık, devlet adına arazi kiralanmayacağını, özel sektör aracılığıyla hareket edileceğini bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye'nin yurt dışında özel sektör aracılığıyla gerçekleştirilmesi planlanan tarımsal yatırımlarına ilişkin bilgilendirmede bulundu. Yapılan açıklamaya göre, planlanan tarımsal yatırımlar için özel sektöre yatırım ortamı hazırlanacak, soya, ayçiçeği vb. ithal ürünler üretilecek. Türkiye, inşaat gibi tarımda da yurt dışı yatırımları yapacak. Devlet adına arazi kiralanmayacak.

Bakanlığın Twitter hesabından Türkiye'nin yurt dışı tarımsal yatırımlarına ilişkin bir kamuoyu duyurusu paylaşılırken, Türkiye'nin yurt dışında özel sektör aracılığıyla gerçekleştirilmesi planlanan tarımsal yatırımlarına ilişkin vizyonuyla ilgili açıklama yapılması gerektiğinin duyulduğu bildirildi.

Türkiye'nin tarım politikasında önceliğin, tüm tarım alanlarının verimli şekilde kullanılması, alın ve akıl teri döken çiftçinin desteklenmesi olduğu belirtilen açıklamada, Bakanlığın göç, veraset ve diğer nedenlerle terk edilmiş tarım arazilerini yeniden üretime kazandırmak için yeni bir destekleme modeli geliştirmek üzere çalışma yürüttüğüne işaret edildi.

Açıklamada, Türkiye'nin tarımsal üretim, tarım teknolojileri ve gıda sanayisinde dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olduğu vurgulanarak şunlar ifade edildi:

"Ülkemiz, Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) 2020 yılı verilerine göre dünya bitkisel ürünler üretiminde 12'nci, sebze üretiminde 4'üncü ve meyve üretiminde ise 6'ncı sıradadır. Tarımsal hasıla bakımından da Avrupa'da birinci durumdadır. Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar ve üretime yönelik teşvikler ile çok sayıda tarım ürünüde de dünyada liderliğimiz devam etmektedir. Bunun yanı sıra ülkemiz, tohumculuk, tarım makineleri, tarımsal ürün işleme ekipmanları, modern hayvancılık tesisleri ve mezbaha ekipmanları, soğuk hava deposu teknolojileri, modern seracılık teknolojileri ve üst düzey gıda işleme, tesis, alet ve ekipmanları üretiminde çok büyük bir potansiyele sahiptir."

Türkiye'nin pek çok ülkeye bu alanlarda ürün, hizmet ve teknoloji ihracatı yaptığı, büyük bir bilgi, tecrübe ve know-how altyapısına sahip olduğu belirtildi.

Açıklamada, Bakanlığın, yabancı ülkelerde özel sektör aracılığıyla yatırım imkanları geliştirme konusunda da yeni bir vizyon belirlediği ifade edilerek şu bilgiler verildi:

"Bu manada özel sektörün tarımsal kalkınma sürecine dahil olması için teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Ülkemize döviz girdisi sağlayan en önemli sektörlerden biri inşaat sektörü, ülke kalkınmasının özel sektör aracılığıyla desteklenmesinin en güzel örneklerinden biridir. Müteahhitlerimiz Rusya'da, Kazakistan'da, Irak'ta, Katar'da ve diğer ülkelerde yatırım yaparak büyük başarı hikayeleri yazmaktadırlar. Türkiye inşaat sektöründe dünyada 2'nci sırada yer almaktadır. Tarım sektörünün de inşaat sektörü gibi desteklenerek uluslararası düzeyde hak ettiği yere gelmesi hedeflenmektedir. Türkiye'nin kendi teknolojisini ve bilgi birikimini devreye sokarak diğer ülkelerle yapacağı tarım alanındaki iş birliği, büyük potansiyelimizi hayata geçirme fırsatı sunacaktır. Bu sayede, Türk yatırımcılar da bilgi birikimlerini ve tecrübelerini ihraç edebileceklerdir. Yurt dışında tarımsal yatırım yapmak konusunda Türk şirketleri, yani özel sektör nihai karar verici olacaktır. Bakanlık olarak görevimiz, yatırımcı firmalarımıza yatırım yapılacak ülke ortamı hakkında bilgi vermek ve yatırımcıların haklarını koruyacak şekilde hukuki bir zemin oluşturmaktır."

"Birçok gelişmiş ülke tarımsal arazi kiralyor"

Birçok gelişmiş ülkenin sınırları dışında tarımsal arazi kiralandığına işaret edilen açıklamada, "Sanayileşmiş bu ülkeler, yatırımlarını tarımın önemini bilerek gerçekleştirmektedirler. Bu ülkeler ayrıca, bu yatırımlarını gelecekteki tarım ve gıda ürünü ihtiyaçlarını temin etmek için yapmaktadır. Yaşanan pandemi süreci, Rusya-Ukrayna Savaşı, küresel iklim değişikliği ve artan nüfus nedeniyle tarımsal üretim daha da hayati bir hal almıştır. Bu ortamda Türkiye'nin ve iş insanlarımızın küresel gıda piyasasında söz sahibi olması adına Bakanlığımızın yeni vizyonu büyük önem kazanmıştır. Bu vizyon, bize ülkemizin ihtiyaç duyduğu hayati ve stratejik ürünlerin

temininde belli başlı ülkelere bağımlılığın azaltılmasını sağlayacaktır." ifadeleri kullanıldı.

Türkiye'nin özellikle soya ve ayçiçeği gibi ürünleri büyük oranda ithal ettiği belirtilen açıklamada, "Bu ürünlerin yetiştirilmesi için yeterli arazimiz bulunsa bile iklim ve coğrafi koşullar iç talebi karşılayacak oranda üretim yapılmasına imkan vermemektedir. Ayrıca Türkiye'nin su zengini bir ülke olmadığı da aşıkardır. Ülkemizin planladığı bu vizyoner yatırımlar, ithal edilen ürünlerin azalması ve cari açığın kapatılmasında da önemli bir rol oynayacaktır. Dahilde işleme rejimi adı altında ülkemizdeki firmalara ham madde temini de bu yatırımlar sayesinde kolaylaşacaktır. Vizyonumuzun gereği bu yatırımlar çevreyi korumak ve karbon ayak izini azaltmak için de son derece önemlidir." değerlendirilmesinde bulunuldu.

Açıklamada, Türkiye'nin, tarımsal alandaki yurt dışı yatırımlarında "kazan-kazan" ilkesini benimsediği, iş birliği yapılan ülkelerde "birlikte üretip birlikte kazanmanın" hedeflendiği belirtildi. Dünyanın önde gelen tarım ülkelerinden Türkiye'nin deneyimlerini tüm insanlıkla paylaşmaktan yana olduğu, bunun da tarihi misyonun bir gereği olarak görüldüğü ifade edildi.

Dünya Ticaret Örgütü raporlarına göre yaklaşık 41 ülkenin başka ülkelerde arazi kiraladığı, 62 ülkenin de arazilerini başka ülkelere kiraladığı ya da sattığı belirtilen açıklamada, İngiltere'nin başta Afrika'da olmak üzere 4,4 milyon hektar arazi kiraladığının bilindiği kaydedildi. Açıklamada diğer ülke örneklerine ilişkin şu bilgiler verildi:

"ABD'nin aynı yöntemle kiraladığı arazilerin büyüklüğü 3,7 milyon hektardır. İngiltere'nin kiraladığı arazilerin büyüklüğü Danimarka'nın yüzölçümüne eşitken, ABD, İsviçre ve Çin'in Moldova büyüklüğünde kiraladığı tarım arazileri vardır. Afrika'nın en yoksul ülkelerinden biri Kongo 8,1 milyon hektar arazi kiralamışken Endonezya 7,1 milyon, Filipinler 5,2 milyon ve Sudan 4,7 milyon hektar arazi kiralamış veya satmıştır. Böylece kendi sınırları dışında tarımsal yatırım yapan ülkelerin, bu yatırımlarını mevcut tarım ve gıda ürünleri ihtiyacı için değil gelecekte dünya gıda piyasasında söz sahibi olmak için gerçekleştirdikleri açıkça anlaşılmaktadır."

"Türkiye'ye bizzat yatırım teklifi var"

Açıklamada, Türkiye'nin tecrübesine ve üretkenliğine sonuna kadar güvenen ve tarımsal yatırımlara ihtiyaç duyan ülkelerin, Türkiye'ye bizzat kendileri yatırım teklifinde buldukları belirtilerek şunlar kaydedildi:

"Nüfusu 2050'li yıllarda 100 milyonun üzerine çıkması beklenen Türkiye'nin, 2053 vizyonunun da bir gereği olarak tarımsal üretimini artırması aklın ve bilimin bir gereğidir. Bundan önce olduğu gibi bundan sonra da Bakanlığımız, hem yurt içinde hem de yurt dışında tarımsal alanda yatırım yapan yatırımcılarımızın yanında olmaya devam edecektir. Bakanlığımızın vizyonu yurt dışında tarımsal üretim yapmak için

25.07.2022

Türk yatırımcısını teşvik etmek ve onlara avantaj sağlamaktır. Bakanlığımızın görevi yatırımcılarımıza yabancı ülkelerdeki tarımsal yatırım imkanları hakkında bütün yönleriyle bilgi vermektir. Ayrıca yatırımcılarımızın haklarını koruyacak şekilde hukuki bir zemin oluşturmaktır. Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına yurt dışında arazi kiralanması söz konusu da değildir. Bakanlık olarak pandemi süreci başta olmak üzere alın terini büyük emeklerle toprağa dökerek insanımızın karnını doyuran çiftçilerimizin her zaman yanında olduk, sonuna kadar da yanlarında olacağımızı saygılarımızla kamuoyuna duyururuz."

Ukrayna'dan saldırı sonrası tahıl sevkiyatı uyarısı

Ukrayna Odessa limanına yapılan saldırıda tahıl depolama tesislerinin zarar görmediğini ve sevkiyat çalışmalarına devam edildiğini açıklarken saldırıların sürmesi halinde planlanan kapasiteye ulaşmanın mümkün olmayacağını açıkladı.

Ukrayna küresel çapta yaşanan gıda kıtlığını azaltmak amacıyla imzalanan anlaşma kapsamında tahıl ihracatı çalışmalarını sürdürürken Rusya'nın Odessa saldırısının devam etmesi halinde sevkiyatın zarar göreceği uyarısında bulundu.

Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy saldırıyı "barbarlık" olarak niteleyerek Moskova'ya anlaşmayla ilgili güvenilemeyeceğini belirtirken yetkililer Rus füzelerinin tahıl depolama alanlarına zarar vermediğini ve tahıl sevkiyatı çalışmalarının devam ettiğini kaydettiler.

Ukrayna Altyapı Bakanı Oleksandr Kubrakov Facebook hesabından yaptığı açıklamada, "Tarım ürünlerinin limanlarımızdan ihracatını başlatmak için teknik hazırlıklarımızı sürdürüyoruz" ifadelerini kullandı.

Cuma günü Rusya ve Ukrayna arasında İstanbul'da imzalanan anlaşma diplomatik bir dönüm noktası olarak görülmüş ve Ukrayna'nın savaş öncesi ayda 5 milyon tonluk tahıl ihracatı rakamına ulaşarak hızla artan gıda fiyatlarının dizginleyebileceği düşüncesiyle memnuniyetle karşılanmıştı.

25.07.2022

Ancak Zelenskiy'nin ekonomik danışmanlarından Oleh Ustenko bu hedefe ulaşmanın mümkün olmayabileceği konusunda uyarıda bulunarak, "Dünkü saldırı sevkiyatın kesinlikle bu şekilde yürümeyeceğini gösteriyor" ifadelerini kullandı.

Ustenko Ukrayna'nın önümüzdeki 9 ayda 60 milyon ton tahıl ihraç etme kapasitesi olduğunu fakat limanların normal şekilde çalışmaması durumunda bu sürenin 24 ayı bulabileceğini sözlerine ekledi.

Rus saldırısı sonrası buğday fiyatları sıçradı

Rusya'nın Odesa limanını vurmasının ardından buğday fiyatları yeni haftaya yükselişle girdi. Chicago'da vadeli fiyatlar yüzde 5'e yakın yükseliş yaşadı.

Buğday fiyatlarında tahıl koridoru anlaşması ile görülen iyimserlik, Rusya'nın Ukrayna'da Odesa limanını vurmasıyla dağıldı.

Buğday fiyatları bu saldırının etkisiyle yeni haftaya yükselişle başladı. Chicago'da buğday vadeli fiyatları yeni haftanın ilk işlemlerinde yüzde 5'e varan yükselişle 7,82 doları test etti.

Ukrayna ile tahıl koridoru anlaşmasına imza atmasının üzerinden 24 saat geçmeden Rusya, seyir füzeleri ile Odesa limanını vurdu.

Odesa bölgesel askeri idaresinin danışmanı Serhiy Bratchuk, Rusya'nın cumartesi günü iki Kalibr füzesi ile limanın altyapısını vurduğunu, iki füzenin ise Ukrayna hava savunması tarafından düşürüldüğünü açıkladı.

TL 141 para birimi karşısında değer kaybetti

Türk lirası (TL), son 5 yılda 145 para birimiyle kıyaslandığında sadece 4 para birimi karşısında değer kazandı. TL'nin karşısında değer kazandığı para birimleri Venezuela bolivarı, Sudan sterlini, Küba pezosu ve Arjantin pezosu oldu. TL, dünyanın en yoksul ülkesi olan Burundi'nin para birimi karşısında bile değer kaybetti. 5 yıl önce 1 TL 489 Burundi frangı iken bugün 1 TL 115 Burundi frangına gerilemiş durumda.

Türk lirasının (TL) dolar ve euro karşısında kaybettiği değer sık sık gündeme gelse de, TL'nin karşısında değer kaybettiği para birimleri bunlarla sınırlı değil. 180 para biriminin kullanıldığı dünyada TL, 145 para birimi ile karşılaştırıldığında son 5 yılda sadece 4 para birimi karşısında değer kazandı. TL, dünyanın en yoksul ülkesi olan Burundi'nin para birimi karşısında bile 4 kattan fazla değer kaybetti. 5 yıl önce 1 TL 489 Burundi frangı iken bugün 1 TL 115 Burundi frangına gerilemiş durumda.

TL, yıllardır istikrarsızlığın sürdüğü, son olarak Taliban'ın yönetime geçmesiyle büyük göç veren ülkelerden olan Afganistan'ın para birimi karşısında bile değer kaybetti. 5 yıl önce 1 TL 19,30 Afgan afganisine denk iken bugün 1 TL 5,05 Afgan afganisi ediyor.

TL'nin karşısında değer kaybettiği bir para birimi de Sri Lanka rupisi oldu. TL, geçtiğimiz günlerde yoğun iç karışıklık yaşayan Sri Lanka'nın para birimi karşısında 3

25.07.2022

kattan fazla değer kaybetti. 5 yıl önce 1 TL ile 69 Sri Lanka rupisi alınabiliyorken bugün 1 TL 20,21 Sri Lanka rúpisine denk durumda.

Angola kwanzası ile TL karşılaştırıldığında dalgalı bir grafikte karşılaşılsa da 5 yıl önce 1 TL 46,78 Angola kwanzasına denk iken bugün TL Angola kwanzası karşısında yaklaşık 2 kat değer kaybetmiş durumda. Bugün 1 TL, 24,35 Angola kwanzasına denk.

TL'nin karşısında değer kazandığı para birimleri ise Venezuela bolivarı, Sudan sterlini, Küba pezosu ve Arjantin pezosu oldu. 5 yıl önce 1 TL 1,90 Sudan sterlini ediyorken bugün 1 TL ile 25,73 Sudan sterlini alınabiliyor. Yine 5 yıl önce 1 TL 0,28 Küba pezosuna ve 5 Arjantin pezosuna denk iken bugün 1 TL 1,35 Küba pezosu ve 7,27 Arjantin pezosu ediyor.

Kılıçdaroğlu Balıkesir'de Milletin Sesi mitinginde konuştu. Afganları ve Suriyelileri gönderme planlarını açıkladı

CHP, Kılıçdaroğlu'nun yurttaşları kürsüye çıkararak kendi sorunlarını dile getirmelerini sağladığı Milletin Sesi mitinglerinin ncs Lozan'ın yildnmnde Balıkesir'de başladı.

CHP'nin Balıkesir'deki Milletin Sesi Mitingi başladı. Vatandaşlar kürsüden sorunlarını dile getiriyor.

46 yaşındaki pazarcı Ema Ay şunları söyledi:

"Bütün hanımların derdini anlatmak için ıktım. Biz kırsal kesimde yaşıyoruz, hepimiz işilik yapardık. Harman yapardık, ekin ıkarırdık, hayvanların yemini ununu satardık. Ancak o durum bitti. Mazotumuzu alamaz duruma geldik. şu an bahçe malzemesi satıyorum. Acaba mazot bizi nereye kadar götürür diye düşünüyoruz. Pazar yerine kadar vardıkdan sonra çok şükür mazotumuzu aldık diyoruz.

Ben zerzevat satarak kızımı okuttum. Ancak şu an işsiz, iş yok. Çocuklarımızın psikolojisi bozuldu, annelerin babaların da öyle"

68 yaşındaki işi Ali Duman ise şöyle konuştu:

"Değerli katılımcılar, Cumhuriyetimizin kurucusu ulu önder Atatürk, demiştir ki; köylü memleketimizin efendisidir demiştir. Ancak bugün görüyoruz ki köylü, memleketimizin kölesi yapılmıştır. Nasıl mı?

Tarlalarımız var, tapuları bizim; hayvanlarımız var, sahibi biziz. İnsanın kendi malına ihanet ettiği görülür mü? Bu işletmeleri en iyi şekilde yürütmek bizim görevimizdir. Şeker pancarı su isterse gece tarlada yatarız, hayvan rahatsızlanırsa gece ahırda sabahlarız. Ölünce bizim de canımızdan can gider.

Böyle baktığımız işletmemizden zarar ettiğimiz görülmektedir. bu zarar etme durumu bizi maliyet hesabı yapma zorunda bırakmış, bu hesabı yaptığımızda ürettiğimiz bir çok malı ya maliyetine ya da altında satmak durumunda bırakılmışız.

Bir yılın muhasebesini çıkardım. Bir yılda 60 ton süt üretmişim. Hayvan satmışım, kestirmişim, bir yılda 477 bin lira ciro yapmışım. 85 dönüm tarlama mısır, arpa, buğday ekmişim. Bana maliyeti 545 bin lira oldu. Bu ülkenin idarecilerine soruyorum: Ben enflasyonun altında ezilmemiş mi oluyorum?

Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden yeni mezun olan 24 yaşındaki Arif Onur Poyraz konuşuyor:

"Yarın göreve başlayacak bir çok hekim gibi ben de heyecan ve korku duygularını bir arada hissediyorum. Tıbben felç olmuş sağlık sistemi içinde yorucu geçen sürecin ardından arkadaşlarım fiziki ve sözlü saldırıya uğruyor ve belki de öldürülüyor.

Bunun sonucunda başta Almanca olmak üzere bir çok yabancı kursları doktorlar dolduruyor. Sıraya bizler de giriyoruz. Büyük binaların ve beton yığınlarının hasta bakmadığını anladığımızda çok geç olmayacak mı? Bunun hesabını kim verecek.

Fatura yine millete kesilecek. Doğru sağlık politikalarının uygulandığı bir Türkiye istiyoruz. Milletimizin sağlığı için onurlu bir şekilde çalışmak istiyoruz. Ölmek değil, yaşatmak, bilimin ışığında tüm ülkeyi aydınlatmak istiyoruz."

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu kürsüde:

Milletin Sesi'ni dinlediniz. Bu sesi geniş kitlelere ulaştırmanın yanında Ankara'daki sağırlara da duyurmak zorundaydık. Onların da duyması lazımdı. Milletin arasında oturan, milletin halini düşünen yöneticilere ihtiyacımız var. Toplandığımız meydan sıradan bir meydan değil. Kuvâ-yi Milliye Meydanı. Kuvâ-yi Milliyeciler var burada.

Lozan'ın yıldönümünü bayram ilan edeceğiz. Bu teklifi yaparken akla kararı bir daha göreceğiz. Bu teklifi TBMM Genel Kurulu'na getirirken kimlerin vatansever olduğunu hep beraber göreceğiz. O gün TBMM'nin Genel Kurulu'nu izlemenizi isteriz. Lozan'ın ne olduğunu 7 düvele anlattık. Henüz kendi ülkemizde bazı çevrelere anlatamadık.

Onu da anlatacağız. Türkiye bütün mazlum milletlere örnek olan, önderlik yapan bağımsızlık savaşını veren ülkedir.

Kuvâ-yi Milliye'nin başkenti Balıkesir'e İstiklal Madalyası vermek lazım. Kimler Balıkesir'in yanında onu da göreceğiz.

İki kırmızı çizgimiz var. Vatanımız ve bayrağımız. Vatanımıza ve bayrağımıza canımız feda. Kimliği, inancı ne olursa olsun vatanına ve bayrağına bağlı herkesin kucaklaşması lazım. Vatanına ve bayrağına bağlı herkesin başımızın üstünde yeri var.

"TÜRKİYE'Yİ BEŞ CENTE MUHTAÇ ETTİLER"

Beş cente muhtaç bir Türkiye gerçeği var bugün. Türkiye kanla gözyaşıyla kuruldu. Bu gerçekten yola çıkmamız lazım. Bu ülkenin bir itibarı, bir saygınlığı var. Bütün mazlum milletlere örnek olma pozisyonu var. Devletin dini adaletse adaleti yeniden getirmek zorundayız. Hangi görüşten olursa olsun herkes hak, hukuk, adalet diyor. Bu ülkeye hakkı, hukuku, adaleti mutlaka getireceğiz. Bize inanın.

"UYUŞTURUCU BARONLARIYLA MÜCADELE EDECEĞİM"

Rüşvet alan büyükelçilere de hesap soracağız. Uyuşturucu baronları onlarla mücadele edeceğiz. Uyuşturucu baronları ile fotoğraf çektirenlere de hesabını soracağız. Birlikte mücadele etmek zorundayız. Bir kez daha söylüyorum bize inanın, gize güvenin, bizimle yürüyün. Hak, hukuk, adalet için bizimle yürüyün.

Bu düzeni değiştireceğiz. Rahmetli Ecevit'in dediği gibi; "Ne ezilen, ne ezen insanca hakça bir düzen" getireceğiz.

Emekliler, EYT'liler. Çözdüler, çözdüler, çözemediler, biz çözeceğiz. Meraklanmayın.

İktidarımızda bayramlarda emeklilere asgari ücret kadar iki ikramiye vereceğiz.

"BİR YIL İÇİNDE YURT SORUNU KALMAYACAK"

Gençler var aramızda, üniversiteler açılacak, sınav sonuçları çıktı. Bir yıl içinde, bu ülkede yurt sorunu kalmayacak. Bir yıl içinde bitireceğiz. 20 yılda yapamadılar. Bay Kemal olmak kolay değil, söz verdin mi yapacaksın, tuttuğunu koparacaksın.

"SOYGUNU BİTİRECEĞİZ"

Türkiye zengin bir ülke. Acımasızca iktidar sahipleri tarafından soyulan bir ülkeyiz. Soygunu bitireceğiz. Kul hakkı yiyenden hesabını soracağız. Beş yerden maaş alma devrini bitireceğiz. Bay Kemal'in felsefesi iktidar olduğunda halka hesap vermeyi namuslu bir görev olarak kabul etmesidir.

Dünyanın en korkak adamlarıyla muhatabız. Süleyman Şah Türbesi'ni kaçırdılar. Kendi toprağımızı terk ettiler. Sözüm söz: Bir hafta içinde Süleyman Şah Türbesi'ni kendi topraklarımıza götüracağız.

"CHP AVUKAT BÜROLARINDA DEĞİL SAVAŞ MEYDANLARINDA KURULMUŞTUR"

Hiçbir güç bize geri adım attıramaz. Çünkü biz Kuvâ-yi Milliye'yiz. Çünkü biz CHP'yiz. CHP avukat bürolarında değil savaş meydanlarında kurulan bir partidir.

Bu ülkede hiçbir çocuğun yatağa aç girmesini istemiyorsanız bize katılın. Beraber, birlikte mücadele edeceğiz. Biz bunları yaptığımızda göreceğiz bu ülkede huzur var, barış var. EYT'lilerin sorununun çözülmesini istiyorsanız bize katılacaksınız. Emeklilere verilen bayram ikramiyelerinin asgari ücret kadar olmasını istiyorsanız bize katılacaksınız. Gençlikle yaşlılıkla beraber olacağız. Türkiye'yi ikinci yüzyılda demokrasi ile taçlandıracağız. Beraber, birlikte, dostça, kimseyi üzmeden yapacağız. Birlikte çalışarak hayata geçireğiz. Beşli çetelerin de uyuşturucu baronlarının da defterini düzeceğiz. Bunların tamamını yapacağız. Kuvâ-yi Milliye meydanında ben söz verdim, siz de söz verdiniz. Verdiğimiz sözlerinin arkasında duracağız.

Sandığa gideceksiniz. Hangi görüşte olursa olsun bütün vatandaşlarımıza sesleniyorum: Gitmek isteyen de ikna edeceksiniz. Vicdanınızın sesini, yatağa aç giren çocukları, artan derin yoksulluğu düşüneceksiniz. Cumhuriyeti demokrasiyle taçlandırmaktan yana oyunuzu kullanacaksınız.

Hasat ortası lisanslı depo sıkıntısı

Ali Ekber YILDIRIM

22 Temmuz 2022 Cuma

Lisanslı depolar geçen sene ortalama yüzde 35-40 doluluk oranına ulaşırken bu sene hasat devam ederken Trakya başta olmak üzere bazı bölgelerde yüzde 100 doluluk oranına ulaştı.

Hububat ürünlerinde özellikle buğdayda üreticiler hasat ettikleri buğdayı koyacak lisanslı depo bulamıyor. Trakya'da hasadın yüzde 80-90'nı tamamlanırken depolar yüzde 100 doluluk oranına ulaştı. İç Anadolu'da hasadın daha yarısı yapılmışken bazı ilçelerde lisanslı depolar dolu olduğu için ürün kabulü yapılamıyor.

Geçen yıl Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ekmeclik buğday alım fiyatını ton başına 2 bin 250 lira olarak açıkladı. Ancak bu yılın başlarında fiyat 6 bin liranın üzerine çıkınca buğdayını bekletenler veya buğdaya yatırım yapanlar çok iyi para kazandı. Bu yıl TMO buğday alım fiyatını ton başına 6 bin 50 lira açıkladı. Buğdayını Ofis'e satan çiftçiye ton başına 1000 lira alım primi ödeneceği açıklandı. Daha sonra alım fiyatı ton başına 400 lirada artırıldı. Buğday fiyatı 6 bin 450 lira, üzerin 1000 liralık primle birlikte 7 bin 450 liraya çıktı. Buna rağmen çiftçilerin büyük bölümü buğdayını satmak yerine lisanslı depolara koyarak beklemeyi tercih ediyor. Bu nedenle bazı bölgelerde lisanslı depolarda yer kalmadı. Çiftçi buğdayını depoya koyamadığı için satmak zorunda kalıyor.

TMO, açık yığma depolarla alımı sürdürüyor

TMO Genel Müdürü Ahmet Güldal konuya ilişkin sorularımız yanıtlarken şu değerlendirmeyi yaptı: " Bazı bölgelerde lisanslı depolar doluyor. Bu o bölgenin kapasitesi ile ilgili de olabilir. Ofis olarak çiftçimiz mağdur olmasın diye lisanslı depo yanına "açık yığma" tabir edilen şekilde depolamaya ve alımlara devam ediyoruz. Alımlarımızda bir aksama yok. Özellikle İç Anadolu'da hasat yoğunlaştı. Çiftçilerimiz mağdur olmasın diye sahadayız. TMO ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) ortaklığındaki Lidaş dışındaki lisanslı depoları özel şirketler işletiyor. Şirketler kendileri çalıştırıyor. Üretici lisanslı deponun avantajlarından yararlanmak istiyor. Ama depoların da bir kapasitesi var. Bu kapasite dolunca yapacak bir şey yok. Yani ürünü koyacak yer yoksa ne yapacaksınız? Kaldı ki her yerde de depolar dolmadı.

Hububatta 8 milyon 800 bin tonluk toplam lisanslı depo kapasitesi var. İç Anadolu'da hasat yoğunlaştı. Mesela Sarıkaya'da yeni başladı. Kırşehir Mucur'da yüzde 30'larda. Şu anda bu bölgede depoya ilgili henüz bir sıkıntı yok. Burada olduğum için burayı söylüyorum. Diğer yerlerde hasadı geç yapanlar sıkıntı yaşıyor olabilir. Geçen seneden depolarda kalan ürünlerden bahsediliyor. Bu abartıldığı kadar değil. Lisanslı depoya ürün koyanların iki yıl kullanma, bekletme hakkı var. Kapasitesi 60-70 bin ton olan bir lisanslı depoda 3-5 bin ton devir vardır. Fazla değil.”

Ürünün yüzde 70-80'ni TMO'ya geliyor

Bu yıl aldıkları karar doğrultusunda TMO'nun aldığı ürün miktarını açıklamayacaklarını hatırlatan Ahmet Güldal, “Ancak ürünün yüzde 70- 80'i bize geliyor. Tüccar ve sanayici bu sene pek ürün almıyor. Tüccar faaliyeti yok. Yüzde 15'i de çiftçiler kendileri lisanslı depolara koyuyor veya kendi depolarında bekletiyor. Ofis olarak bu sene buğdayda ton başına 1000 lira alım primi veriyoruz. Bu uygulamamız 1 Eylül'e kadar sürecek. Dolayısıyla ürününü bekletenlerin de Ağustos'tan itibaren satacaklarını düşünüyoruz. Ton başına 1000 lirayı alabilmek için özellikle Ağustos ortasından itibaren bir çözülme olacağını ve bize daha fazla ürün geleceğini bekliyoruz. Bu yıl stok oluşturmak konusunda sıkıntımız yok. İthalat fiyatlarında da düşüş var. Bugünkü (20 Temmuz) kurlarla ithal buğdayın Türkiye'ye maliyeti ton başına 6 bin 400 lira civarında. Dışarıdan almak isteyenler yani buğday getirmek isteyen özel sektör zaten getirebiliyor. Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında işler yürüyor orada bir sıkıntı yok. Rusya'dan Avrupa'dan da bir miktar Ukrayna'dan ürün geldiğini biliyoruz.” bilgisini verdi.

Tahıl koridoru fiyatları düşürse bile TMO fiyat düşürmeyecek

Türkiye, Rusya, Ukrayna ve Birleşmiş Milletlerin çabalarıyla Ukrayna'daki tahılın ihracatı için oluşturulmak istenen tahıl koridorunun açılması durumunda bunun iç piyasaya etkilerini sorduğumuzda ise TMO Genel Müdürü Ahmet Güldal şu yanıtı verdi: “ Ukrayna'dan tahıl koridorunun açılmasıyla fiyatlarda düşme olsa bile biz Ofis olarak fiyatımızı düşürmeyiz. Yani buğday fiyatı ton başına 4-5 bin liraya düştü diye biz de fiyatlarımızı düşürdük demeyiz. Dolayısıyla üretici açısından bir sıkıntı olmaz. Ukrayna'dan gelen malları da almayız diyemeyiz.”

Geçen sezon lisanslı depolarda doluluk oranı yüzde 35-40 oldu

Tarım Ürünleri Lisanslı Depo ve Yetkili Sınıflandırıcı Şirketleri Derneği (LİDAŞDER) Yönetim Kurulu Başkanı Serdar Genç, lisanslı depolarda alımların tüm hızıyla sürdüğünü belirterek, “Bu sene TMO'nun fiyatının yüksek olması tüccar ve sanayiciyi bir anlamda devre dışı bıraktı. Hububatta lisanslı depolara giren ürünün yüzde 80-90'ını üreticiye ve Ofis'e ait. Geçen yıldan devreden bir miktar ürün var. Geçen sezon ürünü daha çok sanayici ve tüccar aldı. Sanayici ürün aldığı anda kendi depolarına götürüyor. Çiftçilerin bir bölümü kendi evinde, deposunda bekletti. Lisanslı depoların doluluk oranı yüzde 35-40'lardaydı. Bu sene sanayici ve tüccar olmayınca çiftçi lisanslı depoları tercih etti. Türkiye'de en yüksek lisanslı depo kapasitesi bize ait. Bizim 412 bin ton lisanslı depo kapasitemiz var. Trakya depolarımız yüzde 100 doldu.

İç Anadolu'da dolmaya başladı. İç Anadolu'da şu anda depo ile ilgili çok büyük bir sorun yok. Bazı bölgelerde, bazı ilçelerde yeterli depo olmadığı için sorun yaşanıyor. Dolulukları biz takip ediyoruz. İç Anadolu'da şu anda yüzde 20-25 doluluk oranları olan depolar da var. Çünkü daha hasadın yarısı ancak yapıldı. Trakya'da hasadın ancak yüzde 10'u kaldı ve doluluk oranı yüzde 100'lerde" bilgisini verdi.

Lisanslı depoları çiftçi kullanıyor

Lisanslı depoların çiftçiler tarafından yoğun olarak kullanıldığını, geçen seneden farklı olarak TMO'nun alım politikası nedeniyle depoların doluluk oranının arttığını vurgulayan Genç sözlerini şöyle sürdürdü: "Çiftçilerin ürününü satmalarında fayda var. Biz de çiftçileri uyarıyoruz. Özellikle 31 Ağustos'tan itibaren TMO'nun piyasadan çekilmesi yani ton başına 1000 liralık ödemenin 1 Eylül itibarıyla son bulması ile ürün fiyatlarının geri gidebileceğini söylüyoruz. Uyarmaya çalışıyoruz. Fakat, geçen sene buğdayın tonu 2 bin 300 liradan 6 bin liraya kadar çıkınca üretici bu sene de benzer bir durum olacak diye bekliyor. Şu anda dünyada fiyatlarda bir geri gidiş var. Dolayısıyla aynı geçen seneki gibi bir beklentiye girmeye gerek yok. Biz de uyarıyoruz ama çiftçiler bekliyor."

Çiftçi neden lisanslı depoları tercih ediyor?

LİDAŞDER Yönetim Kurulu Başkanı Serdar Genç, çiftçilerin neden lisanslı depoları tercih ettiğini ise şu sözlerle anlattı: " Ürünü hasat eder etmez satmak zorunda kalmıyor. Lisanslı depoya koyarak karşılığında sıfır faizli kredi kullanabiliyor. Bununla ihtiyaçlarını karşılıyor. Hasat zamanı herkes aynı anda ürünü sattığında fiyatlar düşüyor. Lisanslı depoya koyduğunda yüzde 2.5 stopaj ödemiyor. Ürün bazında kira desteği de var. Ürünü 10 veya 11. ayda uygun fiyatı gördüğünde satıyor. Şu anda kredi ile ilgili bir kısıtlamadan söz edilse de aslında yatırım amaçlı olanlara yönelik bir kısıtlama var. Çiftçi kredi kullanıyor."

Devletin fiyatı ve desteği çiftçiyi lisanslı depoya yönlendirdi

Eski TMO Genel Müdürü ve lisanslı depoculuk konusunda deneyimli isimlerden İsmail Kemaloğlu ise bu sene hasat ve ürün satışının daha çok çiftçi ile devlet arasında geçtiğini belirterek şu yorumu yaptı: " Devlet çiftçiye ürünü bana satarsan ton başına 1000 lira özel pirim öderim dedi. Un sanayicilerine de fiili kullanımda buğdayın tonunu 4 bin 500 liradan vereceğini ilan etti. Para bulmak zor. Sanayici ve tüccar bu nedenle geride durdu. Piyasaya pek girmedi. Öyle olunca lisanslı depolara talep çok oldu. Çiftçi ürünü lisanslı depolara yığıldı. Bazı bölgelerde sorun oldu. Depolarda yer kalmadı. Hasadın ilk başladığı Çukurova ve Güneydoğu Anadolu'da depo ile ilgili sorun olmadı. Ama Trakya'da depolar doldu. Depoya ürün koymanın avantajları var. Bu depolar doğru kullanıldığında çiftçi de ülke de kazançlı çıkıyor. Şimdi İç Anadolu'da hasat yoğunlaştı. Ankara Konya hattında şikayetler var. Bunlar da giderilmeli. İşin doğrusu lisanslı depoları çiftçilerin kullanması. Bu sene lisanslı depoculuğun önemi daha iyi anlaşıldı."

Hollanda hayvancılığına ne yaptı?

Osman AROLAT

25 Temmuz 2022 Pazartesi

Avrupa'nın en büyük tarımsal ürün ihracatçısı Hollanda, hayvancılık işletmelerinin üçte ikisini kapatacak bir "iklim koruma" kararına neden ve nasıl imza attı?

28bin 800 hayvan çiftliği ve 152 milyon hayvan varlığı olan Hollanda'da sivil toplumun gücü hayvancılık sektörünü allak bullak etti. Hollanda hükümetinin aldığı kararla hayvancılık işletmelerinin üçte ikisi kapanacak. Kalan işletmeler ıslah edilecek. 104 milyar Euro ile Avrupa'nın en büyük tarımsal ürün ihracatçısı olan Hollanda, bu yolla nitrojen oksit zehirlenmesine karşı kırılğan doğa alanlarını koruyacak.

5 Temmuz 'da Hollanda 2. Meclisi "Çevreyi Kirleten Zararlı Kimyasal Maddelerin Dışarı Salınmasını Kesme Planı"nı kabul etti. Buna temel olan yargı kararı "Urgenda İklim Davası" olarak anılıyor. Urgenda Vakfı bir STK. 886 üyesi yargıya başvurdu, yargı "çevre ve iklim" adına 9 Ekim 2018'de onları "haklı" buldu. Devlet konuyu "temyiz" etti, yüksek yargıya götürdü. Yüksek yargı bu karara "onay" verince iş Hollanda devleti için bağlayıcı hale geldi.

Bu süreçte hayvancılık işletmeleri çeşitli eylemler yaptı. Çiftçi Yurttaşlar Partisi konuyu kamuoyuna taşıdı. "Çiftçi Yoksa Besin Yok" kampanyası yaptılar. Eylemlere aşırı sağ siyasi partiler sahip çıktı. Aşırı sağ "Bu emisyon rakamları Davoscuların uydurmasıdır" dedi. Ama bu işte geriye dönüş yok ve şimdi iş uygulamaya dönüşecek.

Plana göre bir yıllık geçiş dönemi olacak. Endüstriyel hayvancılık işletmelerin kapanmasından oluşan tüm zararları devlet karşılayacak. Yapacakları yeni ekolojik tarım yatırım giderleri ödenecek.

Bu düzenlemeyle aşırı nitrojen ve amonyak salgılayan 28 bin 800 hayvancılık işletmesinin 11 bin 200'ü "hemen" kapatılacak. 17 bin 600 işletmenin yüzde 50'si değişim görmek zorunda kalacak. Büyükbaş hayvan ve domuz varlığının üçte biri yok edilecek. Böylece Hollanda'nın nitrojen salımını yüzde 70 önlemesi bekleniyor.

25.07.2022

Bu karar dünyada bir sektör üstünde iklim adına “en etkili karar” olma özelliğini taşıyor. BM İnsan Hakları Komiseri bu kararı alkışladı, diğer ülkelere örnek olmasını diledi.

İhracatında net yüzde 20 eksilmeye karşın Hollanda'nın çevre ve iklim saygısı adına, bu tercihin arkasında durması dikkatle izlenmesi gereken bir karar...

GÜNÜN SÖZÜ:

Merkez Bankası “dondurduğu” faiziyle dünyanın tersine bir yürüyüşte ısrarlı ve kararlı...

Tüketici güveninde ağaca değil ormana bakın!

Alaattin AKTAŞ

25 Temmuz 2022 Pazartesi

Tüketici güven endeksi temmuzda hazirana göre arttı diye mutluluktan havalara zıplamanın anlamı yok.

✓ Bu artışta ücretlerdeki enflasyon farkı ve zam kaynaklı artışın etkisi büyük. Ocakta da aynı durum yaşanmıştı.

✓ Temmuzdaki artışa rağmen bu yılın ilk yedi ayındaki ortalama, 2004'ten bu yana olan en düşük düzey.

✓ Ekonomiye iyimser bakma sınırı 100. Son endeks değeri ise 68. Vatandaş iyimserlikten hala çok uzak.

TÜİK ile Merkez Bankası'nın işbirliğiyle yapılan anket sonuçlarından oluşturulan tüketici güven endeksi haziran ayında 63.4 ile tarihi dip seviyeye indikten sonra temmuzda 68'e yükseldi ya; bir alkış, bir heyecan, bir işler düzeliyor havası ki sormayın gitsin!

Durun bir sakin olun! Kayda değer bir değişiklik yok. Tüketici güven endeksi sanki ilk kez artış gösteriyor... Bu endeks dönem dönem artar, azalır; hem temmuzda niye artış yaşandı diye biraz düşünmek gerekir.

- Temmuzda asgari ücrete yüzde 30'a yakın zam yapıldı.

- Aynı şekilde işçi ve BağKur emeklileri yüzde 42'nin biraz üstünde enflasyon farkı aldı.

- Memur ve memur emeklilerinin gelirleri de enflasyon farkı artı zamdan oluşmak üzere yüzde 42'ye yakın oranda artış gösterdi.

Bu artışlar doğal olarak asgari ücretle çalışanlarda, memurlarda ve emekli kesimde işlerin iyiye gittiği, ekonomik durumun iyileştiği algısı doğurdu. Bu gayet normaldir. Gerçekte üç beş ay öncesinden daha kötü durumda olunsa bile cebe giren paranın birden artış göstermesi vatandaşın algısını iyileştirir.

Benzer bir artış bu yıl ocakta da görüldü. Aralıkta 68.9 olan tüketici güven endeksi ocak ayında 73.2'ye çıktı. Yine aynı gelişmeler yaşanmış; maaş ve ücretlerde enflasyon farkı ve zam olarak artış söz konusu olmuştu.

Dolayısıyla nedeni çok açık bir şekilde belli olan temmuzdaki bu artışa bakarak “**Aman ne güzel, tüketici ekonomiye güven duymaya başladı**” demek pek doğru bir değerlendirme olmaz.

Tüketici güven endeksi (Yıllık ortalama)

Bir ayın zaten önem yok

Tüketici güven endeksi herhangi bir ay ister çok düşsün, ister çok artsın; zaten buna fazla anlam yüklememek gerek.

Temmuzdakine benzer gerekçelerle bir ayda hızlı bir artış yaşanabileceği gibi, kalıcı olmayacak bir olumsuzluk sonucu herhangi bir ay tersi de görülebilir.

Önemli olan birkaç aydaki yön değil...

Ağaca takılmamak gerekiyor yani; ormana bakmak gerek...

25.07.2022

Tüketici güven endeksi 2004 yılından bu yana oluşturuluyor ve o yıldan bu aya kadarki dönemi gösteren grafik durumu çok açık bir şekilde ortaya koyuyor. Yıl ortalaması bazında nereden nereye gidiyoruz; hepsi grafikte...

Bakın bakalım gidişat nereye doğru?

Tüketici güveni genel eğilim olarak artıyor mu, yoksa geriliyor mu?

Bu yılın ilk yedi ayının ortalamasında oluşan endeks 69 düzeyinde. 2004'ten beri 70'in altına ilk kez bu yıl inilmiş, hatta 80'in altına inilen yıl sayısı bile (2019, 2021, 2022) yalnızca üç!

Siz "**Tüketici ekonomiye güven duymaya başladı**" diye neyin şenliğini yapıyorsunuz!

Son 19 yılın en kötü yılı yaşanıyor. Bırakın bir ayda ortaya çıkan artışı. Kaldı ki onun nedeni de belli.

İyimserlikten o kadar uzağız ki...

Tüketici güven endeksi temmuzda hazirana göre arttı diye bir halay çekmediğimiz kaldı!

Peki...

Diyelim bu artış kalıcı...

Diyelim bu artış artık kötü günlerin atlatıldığını gösteriyor.

Tüketici güven endeksini nasıl okumak gerekiyor, ona da bakalım mı?

Bu endeks sıfır ile 200 arasında değer alır. 100'ün altındaki değerler tüketicinin, yani vatandaşın **ekonomiye güven duymadığını** gösterir.

100-200 arasındaki değerler vatandaşın **ekonomiye güven duymakta** olduğunun işaretidir.

Endeks 100 olduğunda ise vatandaş ekonomiye **ne güveniyor, ne güvenmiyor** demektir. En son veri temmuza ait ve endeks kaç; 68!

Peki iyimserlik sınırına ulaşmak için bu endeksin ne kadar artması gerekiyor; tam yüzde 47!

İyi güzel de bu oranda bir artış sağlanabilir mi; hayır! Hele hele şu dönemde ve önümüzdeki üç beş yılda hiç mümkün değil.

25.07.2022

Yani, tüketici güven endeksi bir ay arttı diye adeta zil takıp oynamanın da, herhangi bir ay düşüş yaşandığında karalar bağlamanın da gereği yok...

Futbolcular arasında itiş kakış yaşandığında hakemlerin yaptığını yapın! Şöyle biraz geri çekilin ve büyük fotoğrafı görün!

Ekonomide seferberlik ne zaman ilan edilecek?

Maruf Buzcugil

25 Temmuz 2022 Pazartesi

Türkiye'nin ekonomik göstergelerindeki kötü gidiş, uzun zamandır sadece dünya ülkelerinin içinden geçtiği durumla açıklanamaz boyutlarda. Ülkemiz karşılaştırılabilir olduğu ülkelerden daha olumsuz farklılaşmayı sürdürüyor. Temel iki gösterge olan enflasyon ve ülke risk primi düzeyi her gün biraz daha ağırlaşıyor. Fiyatlardaki hızlı artış "**hiper**" tanımlamasının yeni bir örneğini oluşturacak şekilde ilerliyor. Geçen hafta bir ara 900 puanı aşan CDS primi (*bir ülkeye borç verildiğinde temerrüt riskine karşı kendini sigortalamak isteyenlerin ödedikleri prim*) 800 puanın üzerindeki seyrini epeydir sürdürüyor. Ne yazık ki bazı uzmanların kestiği "**CDS 1.000 puanda tahta kapanır**" raconunun fazla uzağında değiliz. Bu durum elbette ki G20 üyesi, turizm ülkesi, ihracat ülkesi olma yolunda hızla ilerleyen, sanayisi uluslararası rekabet şerbeti içmiş, AB'nin en önemli ticaret ortaklarından Türkiye'ye yakışmıyor.

Seçim kaygıları ekonomiyi sıkıştırıyor

Ankara'da nereye gitssek sokakta, berberde, markette, iş merkezlerinde, OSB'lerde birinci gündem maddesi ekonomik sıkıntılar, zamlar, artan maliyetler.

Ancak, "**herkesin bildiği sır**" gibi kimse önümüzdeki yasal seçim tarihine kalan sürenin aylarla sayıldığı süreçte iktidardan bütüncül bir ekonomik program ortaya koymasını beklemiyor. İktidarıyla muhalefetiyle siyaset dünyasında, 2001 krizinde uygulamaya konulan, çok önemli yapısal reformlar getiren orta vadeli programın yarattığı siyasi sonuçlardan ibret alındığı gözleniyor. Popülist kaygılarla; artık tüm kesimler elini taşın altına koymadan, toplumsal uzlaşma sağlanmadan tek başına bir iktidarın bile çözemeyebileceği boyutlara gelmiş sorunlarla, nasıl bir program çerçevesinde baş edileceği kapsamlı olarak açıklanamıyor.

Uzlaşmanın çok uzağındayız

Ekonomik krizin yarattığı siyasi enkaz üzerine kurulan ve 20 yıllık iktidarını buna borçlu olan Ak Parti ve enkaz altında kalan siyasi deneyimleri hafızasında tutan muhalefet partileri, temelde benzer kaygılar taşıyorlar. Önümüzdeki *-en azından seçimlerden sonra kaçınılmaz hale gelecek-* toparlanma sürecinde en büyük

ihtiyacımız şimdikininkinin tam tersi kutuplaşma değil, “uzlaşma” olacak. Bugün siyasi kaygıların benzerliğinin siyasette asgari uzlaşma getirebileceği beklentisinin oldukça uzağındayız. Seçim öncesi her alanda siyasi kutuplaşma tam gaz sürüyor. İş dünyası, üniversiteler, emek örgütleri, sivil toplum örgütleri de kutuplaşmadan kendi paylarına düşeni almış şekilde henüz birlikte düşünebilme, birlikte ekonomide seferberlik talep edebilme refleksine sahip değiller. Hepimize kolay gelsin.

“Dış Ticarete Yeni Ufuklar” arayışı

Ankara’da geçen hafta önemli bir toplantı serisinin ikincisi gerçekleştirildi. **DÜNYA Gazetesi** ve **Sertrans Logistics** iş birliği ile düzenlenen “Dış Ticarete Yeni Ufuklar” başlıklı toplantı serisinin ikincisine **Ankara Sanayi Odası (ASO)** ev sahipliği yaptı. Yeni fikirler duymak, yaratıcılık temelinde ilerlemiş ihracat başarı öykülerini dinlemek, ihracat ve lojistik firmalarımızın parlak vizyonuyla gururlanmak iyi geldi. Toplantıda, son dönemde daha çok döviz gelirlerinin liralasma stratejisine uygun hale getirilmesi çabalarıyla gündemde olan ihracatçıların, olası küresel durgunluk sürecinde daha kapsayıcı ve yaratıcı şekilde desteklenmesi sıklıkla dile getirildi.

Toplantının açılışını yapan **ASO Başkanı Nurettin Özdebir**, Dünya Bankası’nı referans göstererek Türkiye’nin ihracatının en önemli özelliklerinden birinin “**esneklik**” olduğunu söyledi. Teknoloji açığı kapanmadan ilerleme sağlanamayacağını belirten Özdebir’in, “**yoksullaştıran büyüme**” değerlendirmesini dikkatle not ettik.

Toplantının konuşmacılarından **DÜNYA Gazetesi** üst yöneticisi **Hakan Güldağ**’ın, önümüzdeki olası toparlanma dönemini kastederek “**Bu kez tavşanın şapka çıkarması gerekecek**” sözleri zorlu bir sürecin beklendiğini ortaya koydu.

Sıfır Atık projesine Dünya Bankası’ndan ödül

Cumhurbaşkanının Eşi Emine Erdoğan’a, Sıfır Atık ve Sıfır Atık Mavi kampanyaları çalışmaları nedeniyle Dünya Bankası tarafından İklim Liderlik Ödülü verildi. Ödülü Emine Erdoğan’a Dünya Bankası Türkiye Direktörü Auguste Kouame takdim etti.

2017 yılında başlayan Sıfır Atık projesiyle 2022 Ocak ayına kadar kaydedilen gelişmeler şöyle:

- 140 bin kuruluş Sıfır Atık Yönetim Sistemine geçti
- 265 milyon ağaç kurtarıldı
- Toplanan atıkların ekonomik değeri 30 milyar TL dolayında tahmin ediliyor.
- Sıfır Atık kapsamında toplanan toplam atık miktarı 24,2 milyon ton.16,5 milyon ton kağıt-karton, 4,1 milyon ton plastik, 1,7 milyon ton cam, 0,4 milyon ton metal, 1,5 milyon ton organik ve diğer geri dönüştürülebilir atık toplandı.
- Proje başladığında yüzde 13’ler düzeyinde olan geri kazanım oranı Ocak 2022 itibariyle yüzde 22,4 düzeyine geldi. 2023 hedefi bu oranı yüzde 35’e çıkarmak.

25.07.2022

- *Plastik poşetlerin ücretli olması uygulamasıyla, plastik poşet kullanımı yüzde 75 azaldı. Bu azalmayla 2,44 milyar TL'lik plastik hammadde ithalatından tasarruf sağlandı. Ayrıca 354 bin ton plastik poşet atığı oluşumu önlendi. 14 bin 640 ton sera gazı salınımının önüne geçilmiş oldu.*

Kılıçdaroğlu tuzağı fark etti

Meral Akşener'in cumhurbaşkanı adaylığı için koyduğu bir ölçü var. Akşener, "Seçilecek aday" diyor.

İYİ Parti lideri bir süre önce birinci parti olma hamlesini yapınca, Kılıçdaroğlu'nun etekleri zil çalmaya başladı. Ardından da İYİ Parti'nin oylarının arttığı hatta CHP'yi geçtiği yönünde haberler yapılmaya başlanınca CHP Genel Merkezi'nde alarm zilleri çaldı. Gürbüz Evren, Avrupalı 13 diplomatla görüşmesini, "İlk kadın cumhurbaşkanı geliyor" başlığıyla aktardı. Avrupalı diplomatlar Kılıçdaroğlu ile seçimin alınamayacağını, Akşener'in partisini CHP'nin önüne geçirmeyi başardığının altını çiziyorlardı.

AKŞENER'İN NİTELİKLERİ

Meral Akşener'in kadın olması, milliyetçi, muhafazakâr gelenekten gelmesi, Sünni ve Türk olması nedeniyle Türkiye'nin dokunuşuna daha uygun olduğu tezini işlemeye başladılar. Bunun diğer yüzü Kılıçdaroğlu'nda bu özelliklerin bulunmamasıydı. Aslında Akşener'in üzerinden Kılıçdaroğlu'nun neden kazanamayacağı anlatılıyordu.

BİRİNCİ PARTİ YARIŞI

Kılıçdaroğlu sonunda birinci parti kriteri üzerinden ayağının altına karpuz kabuğu konulduğunu fark etti. Önce Faik Öztrak, "Anketlerde birinci partiyiz" dedi. Ardından Kılıçdaroğlu, "Cumhuriyet Halk Partisi istikrarlı bir yükselişe sahip ve birinci parti. Oyumuz yüzde 40 veya yüzde 50 oldu diye bir iddiamız yok. Ama trende baktığınız zaman Cumhuriyet Halk Partisi dikkatli ve istikrarlı bir şekilde oyunu yukarı doğru taşıyor. Önümüzdeki süreçte oyumuz daha da yükselecek" diye açıklama yaptı.

MASA KURULDUĞUNDA

Kılıçdaroğlu'nun eylülde adaylığını açıklayacağı ya da kasımda erken seçim şeklindeki yorumlara kulak asmayın. Seçimler zamanında olacak. 6'lı masa YSK seçim takvimini ilan etmeden cumhurbaşkanı adayını açıklamayacak. YSK seçim takvimini şubat sonu açıklarsa şubat sonu ya da mart başı, mart ayında ya da nisanda açıklarsa o zaman 6'lı masa birer hafta arayla iki gündemle toplanacak.

6'LI MASANIN EN ÇETİN SINAVI

1- Seçim takviminin açıklandığı ilk hafta 6'lı masa cumhurbaşkanı adayını belirlemek üzere toplanacak.

Ortak aday mı çıkarılacak yoksa ilk seçime çoklu adayla mı girilecek o zaman belli olacak.

2- İkinci hafta ise ittifaklar masaya yatırılacak.

Bakmayın iki madde halinde geçmeme, 6'lı masanın en çetin sınavı o zaman başlayacak. Seçimlere 6'lı masa ile mi girilecek yoksa 6'lı masa parçalanacak mı, o süreç belirleyici olacak.

İşte 6'lı masa cumhurbaşkanı adayını belirlemek üzere toplandığında birinci parti kim, hangi adayla seçim kazanılıyor konusu önemli olacak. CHP ile İYİ Parti arasındaki birinci parti olma yarışı o güne hazırlık için yapılıyor.

'SEN CUMHURBAŞKANI ADAYI OL, BEN CHP GENEL BAŞKANI' MESAJI MI

HALK Ekmek Fabrikası'nın açılışında Ekrem İmamoğlu'nun Kılıçdaroğlu'na, "Sayın Genel Başkan'ımdan tekrar istiyorum, bütün açılışlarımızı sizinle yapmak istiyoruz. Vaktinizin yarısını İstanbul'a ayırmanızı istiyorum" diye seslenmesi kulislere farklı değerlendirmelere yol açtı. Onları aktaracağım ama İmamoğlu, "Vaktinizin yarısını İstanbul'a ayırmanızı istiyorum" derken Kılıçdaroğlu, "İyi söyledin Ekrem Başkan. Ben de senin vaktinin yarısını İstanbul'da geçirmeni isterim" diye içinden geçirdi mi acaba?

NASIL DEĞERLENDİRİLDİ

Kulislere gelince. Kimi, "İmamoğlu, cumhurbaşkanı adaylığı konusunda pes etti. Kılıçdaroğlu'na siz cumhurbaşkanı aday olun, ben CHP genel başkanı olayım mesajını verdi" şeklinde değerlendirdi. Ben bu yoruma katılmıyorum. İmamoğlu'nun son ana kadar cumhurbaşkanı adaylığı iddiasını sürdüreceğini düşünüyorum. Çünkü İmamoğlu hırslı bir siyasetçi. O nedenle cumhurbaşkanı adaylığını son ana kadar zorlayacak. Oysa daha yaşı genç. Kılıçdaroğlu 73 yaşında, İmamoğlu 52 yaşında. Siyasi öngörüsü hırsından önde gelse, Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığını destekler, böylece doğal olarak CHP'nin genel başkanlığı koltuğuna oturur. Cumhurbaşkanı adaylığı şansını bir sonraki seçime saklar. Ama bunu tercih edeceğini zannetmiyorum.

CEM KARACA'NIN ŞARKISI

Son dönemde CHP Genel Merkezi ile ilişkileri iyice gerildi. Kılıçdaroğlu ile araları iyi değil. İmamoğlu açılış fırsatıyla Kılıçdaroğlu ile ilişkilerini tamir etme yönünde bir adım attı. Hatta ekmeğini bölüp yedi.

25.07.2022

Bu durum bana Cem Karaca'nın buğulu sesiyle söylediği, "Ekmeğimi böldüm de yedim" şarkısını hatırlattı.

"Ben suyum kazandım da içtim
Ekmeğimi böldüm de yedim
Alkışı duydum, ihaneti gördüm
Sesim de oldu, sessizliğim de
Seviştığım de oldu benim
Sen de başını alıp gitme ne olur
Ne olur tut ellerimi..."

HANI TÜRKİYELİLEŞİYORDUNUZ

SEÇİMİN ucu gözükünce Selahattin Demirtaş, Türkiyelileşme önerisini derin dondurucudan çıkarıp yeniden servis etti. Ama öyle hızlıydı ki, HDP'yi Türkiye partisi ilan etti. "HDP'yi PKK'nın uzantısı olarak görüyorum" diyen Meral Akşener'e, "HDP, PKK'nın uzantısı değildir" diye yanıt verdi. Hızını alamadı, Çanakkale Şehitliği'ni bile ziyaret etmeyi önerdi.

Ama Türkiyelilik makyajı çabuk döküldü.

İran ve PKK'nın Türkiye'ye karşı ortak komplo kurmaya kalkıştığı Irak'taki sivillere yönelik saldırı HDP'nin ne kadar Türkiye partisi ne kadar PKK partisi olduğunu ortaya koydu.

HDP'DEN TÜRKİYE KARŞITI AÇIKLAMA

Önceden hazırlanmış kıtaların harekete geçirilip Türk bayrağının yakıldığı, Bağdat'taki büyükelçiliğimizin önünde gösteriler yapıldığı sırada... Yani saldırının dumanı tüterken, HDP Genel Merkezi'nin resmi internet hesabından, "Zaxo'daki katliam ikinci Roboskidir" diye tweet atıldı. HDP tarafından yapılan yazılı açıklamada Türkiye, sivilleri katletmekle suçlandı.

Bırakın Çanakkale Şehitliği'ne gitmeyi, şehitlerimizin kemiklerini sızlatıldı.

Türkiye aleyhindeki her komplonun içinde yer alarak mı Türkiye partisi olacaksınız?

İbrahim Kahveci

Yıkıcı ve yapıcı muhalefet

Zamanında görmek ve zamanında gerekli adımları atmak, yani DURUŞ sergilemek liderliktir. Liderlik herkese bol kepçeden vaatler dağıtmak değildir. Liderlik topluma önderlik etmek, toplumu doğruya yönlendirmektir.

Bugün üniversite sınavlarında tercihler yapılıyor. Her aile evladının üniversite okumasını ister ve herkese üniversite vaadi oy kazandırır. İyi ama bir ülkeyi içeriden yıkmamanın en temel yolu da işte budur.

Oy almak uğruna ülkeyi mi yıkacağız?

Herkes emekli olmak ister, iyi bir emekli maaşı almak ister. İyi ama ülkede genç nüfus gelmiyor. Son iki yılda 0-14 yaş grubu nüfus azalırken yaşlı nüfus hızla artıyor.

Emeklilik vaadi ile mi ülkeyi kurtaracağız.

Herkes kamuda iş bulmak ve hayatını garantiye almak istiyor. Ülkeyi tam da bu zihniyet batırmadı mı?

Özelde kim çalışacak? Kim üretecek?

Kamu gücünü şahsına kullanmak muhteşem bir şey... Polis olursun milleti döversin; hakim savcı olursun milleti içeri tıkarsın. İl amiri olursun çakar araba ile dolaşır durursun...

İyi ama millete kim bakacak?

İki öneri getirdim: **1-Görevi olmayan hiçbir kamu-siyasi yönetici çakar araba ile ayrıcalıklı yol kullanmasın. Millet nasıl trafikte bekliyorsa onlarda beklesin ki milletin sorunlarını çözsünler. 2- Kamu çalışanlarının ücretleri özel sektörün ortalama ücretine endekslensin. Özel sektör sürünürken kamudakiler sefalar sürmesin. Veya ücretler arttığında herkes o artıştan yararlansın. Kader birliği olsun...**

25.07.2022

***

Sosyal medyadan Enver Türkücü adlı bir arkadaş çok önemli bir öneride bulundu: “Berber dükkanı açmak için esnaf odasına üye olmak zorunluluğu var. Bir işçi işe başlarken sendikalı olma zorunluluğu olmalı.”

Bence çok önemli... Sendikacılık ücret sendikacılığından kurtularak çalışanın hakları ve şartları noktasında önemli bir görev üstlenmeli. Bugün ülkemiz köle ücreti ve köle çalıştırma şartlarına çok yaklaştı. Bu esaretten kurtulmamız gerekiyor.

Ama nasıl?

***

Merkez Bankası'nı bağımsız yapınca iş bitiyor mu? Bir kaç yapısal reformla, ya da millete vergi salıp bütçeyi toplayınca sorunlar çözülüyor mu?

Günü mü idare edeceğiz yoksa yarını mı kuracağız?

Domates fidesi örneği verdim: Fideyi diker ve o yıl ürünü alır işiniz biter... Oysa meyve ağacı dikerseniz 5-10 yıl ürün bile alamazsınız ama yarınlarınızı kurtarırsınız.

Kamu mallarını satarsınız (kaldıysa), dışarıya güven verir borçlanırsınız ama aslında ülkenizin geleceğini satmaya devam etmiş olursunuz.

Önemli olan ülkenin değerini (TL'nin değerini) katma değerli üretim ve cari fazla ile sağlamak değil midir? İyi ama bunu ekonomiyi kısıarak değil, üretimi artırarak sağlamak gerekiyor. Bugüne kadar başaramadığımız şeyleri yapmamız gerekiyor... Geçmişimiz iyi bir örnek değil...

***

Bakınız Cumhurbaşkanlığı Yönetimi ülkeye hayal satıyor. Tüketici Güven Endeksi'nden bunu görüyoruz. Gerçekler yerlerde sürünüyor ama beklentiler hayalleri süslüyor.

2017 Referandumundan beri hiçbir gerçek başarı hikayesine dönüşmedi. Hep hayal satılarak sabredin-şükredin modeli işlendi.

Buna rağmen iktidar ittifakı hala yüzde 30-35'lerde oy alabiliyor. Bu muhalefetin sorunudur.

İktidarın yanlışlarından oy beklemek yerine muhalefetin doğrularından oy alınması gerekiyor.

25.07.2022

İktidarın yanlışlarını bizler zaten sürekli veriyoruz. Bugün yaşadığımız o yanlışların yükü her gün daha da ağırlaşacak. Buradaki mesele doğruları ilkeleştirmek olmalı.

Yarın muhtemel Başkan ve Kabine ne yapacak? Şimdiden ilkeler ve yöntemler netleşmelidir. Yol haritası daha da somutlaşmalıdır.

İlkelerin ve yöntemin belirlendiği yerde isimlerin önemi sadece sembolik olabilir. Hatta bu yönetimde görev almak çok daha ağır sorumluluk gerektirir.

Kimse ev yanarken koltuk hesabı yapamaz.

Kimse ev yanarken öncelik hesabı yapamaz.

Kimse ev yanarken hayal satamaz...

Erdoğan 2002'de "elimizde sihirli değnek yok, kimse 500 gün bizden bir şey beklemesin" dediğinde oy kazanmıştı.

Ama aynı Erdoğan liderliğinde 2002'yi mumla arar olduk. Tarihi bir fakirlik yaşıyoruz ama asıl sorun bugün yaşadığımız bu yıkımdan daha öte yarın yaşayacağımız daha büyük yıkımdır. O nedenle muhalefetin bir an önce sen-ben yerine isimlerden ziyade ilkeleri belirlemesidir.

Ülkemiz yanıyor ve hepimiz bu yangının içindeyiz. Sadece **yangını söndürmek çözüm değil, yakılan evi daha güzel ve günümüz şartlarına uygun yeniden yapmak gerekiyor.**

Unutmayın ki artık eski gençlik günlerimiz de bitiyor... Yaşlı ve fakir ülke olmak istemiyorsak DEVRİMLERE geri dönmemiz gerekiyor.

Oğuz Demir

Bunların sanayileşmesi de böyle!

Sene 2005.

Daha yirmili yaşlarımda başındaydım. O dönem Türkiye’de Avrupa Birliği destekli yatırım projeleri yeni yeni başlamış. Bu projelerden biri de Kelkit ve Yeşilirmak Havzaları’na yönelik.

Ben de Amasya Taşovalıyım.

Bölgeyi bilenler vardır. Bilmeyenler için kısaca anlatayım.

Tokat Erbaa’dan gelen Kelkit Çayı ile Amasya Taşova üzerinden gelen Yeşilirmak’ın ana kolu tam iki ilçenin sınırında birleşir. Oradan da Samsun Çarşamba’ya gider ve denize dökülür. Bu kadar sulak bir bölge olunca ne ekseriz, toprak size karşılığını verir.

Öyle bir bereket, öyle bir bolluk!

Ayrıca tam bir cennet!

Neyse hikayeye döneyim. Dediğim gibi yıl 2005!

Avrupa Birliği’nin girişte bahsettiğim destek programı daha çok ilgimi çekti. O dönem bölgede yatırımları olan bir iş insanının da desteği ile Taşova’nın komşusu Tokat’ın Erbaa ilçesinin belediye başkanı ile tanıştım. 2004’teki teşvik yasası ile Erbaa Organize Sanayi Bölgesi tam bir yatırım cennetine (!) dönüşmüş.

Tekstil ve hazır giyim şirketleri maliyetlerin yüksek olduğu şehirlerdeki fabrikaları sökmüş, teşvikten yararlanmak için buraya kurulmuştu. O zaman da tekstil ülke için çok önemli bir sektördü. O dönemlerde otomobilden bile fazla ihracat yapan bir sektörden bahsediyoruz.

Ancak Belediye Başkanı sanayiden memnun da olsa çevre sorunlarından dertliydi.

Çünkü ne kentin ne de Organize Sanayi Bölgesi'nin o dönemde işleyen bir atık su arıtma sistemi yoktu. Kentte sanayi bu kadar gelişmemişken de evsel atıklar doğrudan Kelkit Çayı'na deşarj ediliyordu. Ama sanayi ile tam bir çevre felaketine doğru gidiliyordu. O dönem AB'den de gelen destekle bir şekilde atık su arıtma tesisini inşa ettirmeyi başardık. Halen de çalışıyor bildiğim kadarıyla o tesis.

Bu yatırımlar elbette Erbaa'nın çok hızlı büyümesine katkı sağladı. Erbaa o şekilde hızlı büyüüp gelişirken, Taşova ise o kadar gelişemedi. Köylerde, kasabalarda tarımsal üretim, hayvancılık devam etti. Hayvancılık ve tarımla uğraşmak istemeyenler de 24 km ötede Erbaa'daki tekstil fabrikalarında işçi olarak çalışma fırsatı buldular.

O zaman büyük kayıp gibi görünüyordu!

Aradan yıllar geçti.

Malumunuz her yere hidroelektrik santraller yapıldı. Bunlardan birkaç tanesi de Amasya'dan itibaren Yeşilirmak üzerine kuruldu. Ancak öyle bir inşaat kültürü ki bu nehrin bütün havzası değişti. İki ırmağın birleştiği yere doğru da yine benzer bir şekilde HES yapıldı.

Size yapılan HES sonrası durumu şöyle anlatsam daha iyi anlaşılır sanırım.

O koca Yeşilirmak, genişliği yüzeyde 5-6 metreyi geçmeyen iki beton arasına sıkıştırıldı. Eskiden tepeden baktığımızda görünen o mükemmel nehir manzarası yerini kurumuş bir su kaynağına bırakmış durumda. Anlayacağınız koca ırmağı kaybettiler!

Bütün bunları neden anlattım?

Dün gördüğüm bir haber üzerine. Haberde Amasya Taşova'da tam da yatağı değiştirilen nehir havzasının kenarında bulunan bir köye, Çambükü'ne yapılması planlanan Organize Sanayi Bölgesi'ne karşı çıkan köylüler ve kaymakam tarafından görevden alınması söz konusu olan muhtardan bahsediliyordu.

Köylülerin isyanı tarım yapacakları, hayvan otlatacakları alanların azalmasından ötürü.
İstemiyorlar.

Onlar istemiyor ama birileri diretiyor.

Her yer fabrika olsa ne olacak?

Domates, pirinç, şeker pancarı üreten, hayvancılık yapan insanlar da fabrika işçisi olacak.

25.07.2022

Onlar 5.500 TL'ye katma değeri düşük sektörlerde asgari ücrete (o da tabii herkes kayıtlı çalışırsa) mahkum işçiye dönüşürken biz de tarımdaki sorunları, gıda fiyatlarındaki artışı konuşmaya devam edeceğiz.

Son her sıkıştığımızda oradan buradan gıda ithal etmeye çalışacağız.

20 kilometre mesafede zaten olan olmuş. Zaten tarımsal üretimin can damarı suyun büyük kısmını insanların ellerinden almışsınız. Zaten bir sanayi var, isteyen oraya gidip çalışıyor.

Bırakın bari istemeyen üretsın!

Sonra domates neden 30 TL oldu?

Sizce neden?

Bu sadece benim bildiğim bir hikaye, sizce böyle kaç hikaye daha var?

25 Temmuz 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Lozan'ın hükümlerini çiğneyen Yunanistan ateşle oynuyor

Dün, Cumhuriyetimiz ile yaşıt Lozan Barış Antlaşması'nın 99. yıldönümüydü. Uzun süren tartışmalardan sonra İsmet İnönü tarafından imzalanan bu anlaşma ile, sınırlar, boğazlar, kapitülasyonlar, azınlıkla ve mübadele konusunda kalıcı hükümler konuldu. Yaklaşık 100 yıldır tarihçiler ve araştırmacılar "Lozan zafer mi hezimet mi?" tartışmasını sürdürüyor. Bu tartışmanın detaylarına yer vermemiz imkânsız ama başta 12 Adalar olmak üzere birçok maddenin Türkiye açısından can yakıcı olduğu bir gerçek.

Türkiye, Lozan antlaşmasının hükümlerini titizlikle uygularken, Yunan tarafının başta adaların silahlandırılması ve Türk azınlığın temel hak ve özgürlükleri olmak üzere birçok maddesini açık açık çiğnediğine şahit oluyoruz. Peki Lozan Antlaşması'nda Türkiye lehine hükümler yok muydu? Elbette vardı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, dün yayınladığı mesajında bu hükümlere geniş yer verdi.

Türkiye için sonuçları itibari ile hala tartışma konusu olan anlaşma için Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından dün yayınlanan bir mesajda şu cümlelerin altı çizildi: "Lozan Barış Antlaşması ile kara sınırlarımız çizilmiş, kapitülasyonlarkaldırılmış, Yunanistan'da kalan Türk azınlığın hakları güvenceye alınmış, kıyılarımıza yakın Yunan adalarının gayriaskeri statüsü teyit edilmiştir. Ancak son dönemde özellikle Yunanistan tarafından Türk azınlığın hakları basta olmak üzere antlaşmada kayıtlı şartlar yok sayılmakta veya bilinçli bir şekilde aşındırılmaktadır. İyi komşuluk ilişkileri ve antlaşmaya sadakat ilkesiyle bağdaşmayan bu durumu, ülkemizin kabul etmesi mümkün değildir."

AB ve ABD'nin şımarık çocuğu Yunanistan, Lozan'ın hükümlerini açık açık

çığneyerek adeta ateşle oynuyor. Yunanistan ABD'ye güvenilmeyeceğini çok yakında anlayacaktır.

Belli ki "Lozan bir zafer midir hezimet midir" tartışması uzun yıllar devam edecek. Ancak bu tartışma devam ederken Yunanistan'ı Lozan'ın maddelerine uyumaya zorlamaya biz de devam edeceğiz

ABD YİNE PKK'NIN YANINDA

ABD ilk defa Türkiye'ye karşı kullanılan terörizme çok açık biçimde sahip çıktı. Önceki gün Suriye'de MİT ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ortak operasyonu ile Salva Yusuf adındaki terörist öldürdü. Salva Yusuf, Türkiye'ye geçmişte pek çok terör eylemi gerçekleştirmişti. Türkiye içinde ve dışındaki eylemlerde PKK'ya sözde liderlik yapmıştı. Dün Amerikan Merkez Komutanlığı yani "CENTCOM", resmi Twitter hesabında PKK'lı Salva Yusuf için taziye mesajı yayınladı. Amerika öldürülen teröristin ailesine de taziyelerini ilettiler. **ABD ilk kez bu kadar açık şekilde PKK terör örgütüne destek vermiş oldu.**

Bu arada Amerika cepheyi genişletmeye devam ediyor. Rusya yetmezmiş gibi Çin de Amerika'nın düşmanı ilan edildi. ABD Genelkurmay Başkanı kendileri için en tehlikeli ülkenin Çin olduğunu söyledi ve "Çin son beş yılda çok daha saldırgan hale geldi" dedi. **Eğer Amerika Rusya'ya yaptığı gibi Çin'i de ekonomik olarak izole etmeye çalışırsa, dünya çok daha derin krizlere girecek. Bu gidişle daha da kötü olmadan hiçbir şey daha iyi olmayacak.**